

7/572

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.003/ 01-1958

11 /12/2007

Konu : 7/572 esas sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi a) TBMM Başkanlığı'nın 29.11.2007 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/572-1202/3220 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 22.11.2007 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-14-11/4434 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Abdurrezzak ERTEN tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan 7/572 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nazım EKREN
Devlet Bakanı
ve
Başbakan Yardımcısı

EK: 4 sayfa yazı.

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

İzmir Milletvekili Sayın Abdurrezzak ERTEN tarafından Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Nazım EKREN koordinatörlüğünde cevaplanmasını istediği 7/572 esas sayılı yazılı soru önergesinde istenilen bilgiler.

1- Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü rakamlarına göre İzmir ilinde son 5 yılda toplanan dolaylı ve dolaysız vergi rakamları ile konsolide/merkezi yönetim bütçe gider rakamları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

		VERGİ GELİRLERİ		
		Dolaylı Vergiler (Bin YTL)	Dolaysız Vergiler (Bin YTL)	TOPLAM (Bin YTL)
2003	Tahakkuk	5.454.022	2.131.087	7.585.109
	Tahsilat	5.089.459	1.762.917	6.852.376
2004	Tahakkuk	6.871.407	1.893.350	8.764.757
	Tahsilat	6.466.592	1.547.293	8.013.885
2005	Tahakkuk	8.788.687	2.042.464	10.831.151
	Tahsilat	8.356.940	1.645.743	10.002.683
2006	Tahakkuk	11.867.612	3.049.594	14.917.206
	Tahsilat	11.442.896	2.449.653	13.892.549
2007*	Tahakkuk	10.767.421	3.038.773	13.806.194
	Tahsilat	10.256.546	2.306.210	12.562.756

		KONSOLİDE BÜTÇE RAKAMLARI	
		Gider Tutarı (Bin YTL)	İzmir'in Aldığı Pay
2003		2.748.694	1,96%
2004		2.669.127	1,89%
2005		2.983.347	2,04%
2006		3.424.250	1,92%
2007		3.210.216	1,91%

Son 5 yıl içinde İzmir ilinde tahakkuk ve tahsilat rakamlarının en yüksek olduğu ilçe Torbalı'dır.

2) Yoksulluk ile ilgili çalışmaların en temel veri kaynağını, hanehalklarının gelir, harcama ve sosyal durumlarıyla ilgili bilgilerinin derlendiği Hanehalkı Bütçe Anketleri oluşturmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2002 yılından itibaren her yıl uyguladığı anketlerden elde ettiği verileri kullanarak açlık ve yoksulluk sınırları ile uluslararası karşılaştırmalara olanak sağlayan yoksulluk sınırlarını belirlemekte ve yoksul fert sayısı ile bu fertlerin özellikleriyle ilgili hesaplamalar yapmaktadır.

Bu konudaki son çalışma, 2005 yılında elde edilen verilerle yapılmıştır. Buna göre; farklı büyüklükteki hanehalkları için hesaplanan açlık ve yoksulluk sınırları aşağıda verilmiştir:

* 2007 yılı rakamları Ekim ayı itibariyledir.

Hanehalkı büyüklüğüne göre aylık ortalama açlık ve yoksulluk sınırları, Türkiye

Hanehalkı büyüklüğü (fert sayısı)	2004		2005		2006 ⁽³⁾	
	Açlık sınırı ⁽¹⁾	Yoksulluk sınırı ⁽²⁾	Açlık sınırı ⁽¹⁾	Yoksulluk sınırı ⁽²⁾	Açlık sınırı ⁽¹⁾	Yoksulluk sınırı ⁽²⁾
	(Milyon TL)	(Milyon TL)	(YTL)	(YTL)	(YTL)	(YTL)
1	81	190	84	216	92	236
2	122	288	127	327	139	358
3	154	363	161	414	176	453
4	182	429	190	487	207	533
5	207	488	217	557	237	609
6	230	543	242	620	264	679
7	253	597	264	679	289	743
8	275	649	287	737	313	806
9	294	692	306	786	334	860
10	315	742	325	836	355	915

(1) Gıda harcamalarından oluşan yoksulluk sınırıdır.

(2) Gıda ve gıda dışı harcamalardan oluşan yoksulluk sınırıdır.

(3) Gıda yoksulluk sınırı, 2003 temel yılı Tüketici Fiyat Endeksi'nin gıda ana grup indeksi ile; gıda ve gıda dışı bileşenlerden oluşan yoksulluk sınırı ise genel indeks ile genişletilerek 2006 yılına inflasyonla edilmiştir.

TÜİK ile diğer kuruluşların yoksulluk çalışmaları arasında, kullanılan metodolojilerden kaynaklanan farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar, veri kaynağı, günlük kalori gereksinimi, açlık sınırının temelini oluşturan mal sepetinin içeriği ve fiyatlandırılması, gerçek hanehalkı büyüklüğünün fertlerin cinsiyet ve yaşından kaynaklanan farklılıkları dikkate alınarak hesaplanmasında kullanılan eşdeğerlik ölçeğinin belirlenmesi, yoksulluk sınırının elde edilmesi için gıda dışı harcama payının hesaplanması konularında ortaya çıkmaktadır.

TÜİK'in kullandığı ve Dünya Bankası ile yapılan ortaklaşa çalışmalar sonunda belirlenen yoksulluk metodolojisine göre, hanehalklarının harcama yapısına ilişkin güncel veriler kullanılmaktadır. Bu metodoloji gereğince, açlık sınırının temelini oluşturan mal sepetinin belirlenmesi ve maliyetinin hesaplanmasında anket verileri doğrudan kullanılmaktadır.

TÜİK, Dünya Tarım Örgütü (FAO) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından belirlenen yetişkin bir kişinin minimum harcaması gereken kalori değeri olan 2100 kalori esas alınarak, Hacettepe Üniversitesi tarafından oluşturulan besinlerin kalori değerlerinin de yer aldığı listeye göre, ortalama hanehalklarının harcamaları içindeki en önemli 80 maddeyi belirlemekte ve bu maddelerin miktarları hesaplanmaktadır. Bu sepetin her yıl için hesaplanan maliyeti, gıda yoksulluk sınırı olarak alınmaktadır. TÜİK, yine anket verilerinden her yıl ortaya çıkan hanehalkı kompozisyonuna göre eşdeğer hanehalkı büyüklüklerini hesaplamakta, yoksulluk sınırının gıda dışı bileşenini de yoksulluk sınırının hemen üstündeki hanehalklarının harcama paylarının ortalaması şeklinde her yıl yeniden tahmin etmektedir. Böylece, güncel mikro düzeydeki anket verilerini kullanarak yoksulluk sınırı ve bu sınırın altında kalan yoksul nüfus oranını belirlemekte ve yoksulların en temel özelliklerini (yaş, cinsiyet, hanehalkı tipi, kent-kır, eğitim, çalışma durumu vb.) incelemektedir.

Sivil toplum kuruluşları ise önceki dönemlerde oluşturulan bir bilim kurulu tarafından belirlenen harcama kalıbını aylar itibarıyla değişen fiyatlarla yeniden değerlendirerek her ay

açlık ve yoksulluk sınırlarını hesaplamakta; yoksul fert sayısı ve bunlara ilişkin özellikler konusunda bilgi verilmemektedir.

3- Yeşil kart, 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun'un 2 nci maddesi gereğince; hiçbir sosyal güvenlik kurumunun güvencesi altında bulunmayan ve söz konusu Kanunun öngördüğü usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek aylık geliri veya aile içindeki gelir payı 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen asgari ücretin vergi ve sosyal sigorta primi dışındaki miktarının 1/3'ünden az olan ve Türkiye'de ikamet eden Türk vatandaşlarına ilgili Kanun ve Yönetmelik çerçevesinde gerekli incelemelerin yapılmasının ardından verilen bir belgedir.

İzmir ilinde son 5 yılda verilen toplam yeşil kart sayısı 341.443'dür. Söz konusu dönemde aylık gelir veya gelir payı artarak ikinci maddede belirtilen miktarın üzerine çıktığı veya yeşil kart hak sahibi olmadığı anlaşılan kişilerin yeşil kartları iptal edilmiştir. Bunların sayısı da 55.484'tür.

4- Söz konusu soruya ilişkin cevap ekli tabloda yer almaktadır.

5) Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları 2004 yılından itibaren istatistiki bölge birimleri sınıflaması Düzey 2'ye (26 bölge) göre verilmektedir. İzmir, Düzey 2'de bağımsız bir bölge olarak yer almaktadır.

İzmir ilinde işsizlik oranı 2004 yılında %14,3 iken bu rakam azalarak 2005 yılında %13,1'e ve 2006 yılında da % 11,2'ye düşmüştür.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu İzmir İl Müdürlüğü kayıtlarına göre son 5 yılda iş aramak amacıyla Kuruma yapılan başvuru sayısı 143.371'dir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İzmir Bölge Müdürlüğü kayıtlarına göre son 5 yılda kapanan iş yeri sayısının 4 katı tutarında yaklaşık 70.000 iş yeri açılmıştır.

Aliağa	1.130
Bornova	180
Balçova	1.092
Bayındır	0
Buca	1.437
Beydağ	0
Bergama	0
Çeşme	2
Çiğli	0
Dikili	39
Foça	9
Gazienir	0
Güzelbahçe	490
Konak	0
Karşıyaka	0
Karaburun	0
Kemalpaşa	1.606
Kınık	0
Kiraz	0
Menderes	700
Menemen	1
Narlıdere	28
Ödemiş	0
Selçuk	1
Seferihisar	120
Tire	0
Torbalı	0
Urla	0
	6.835